

SOCIETAT ▶ CERDANYA/ALT URGELL

Mor el gerent de la Fundació Hospital de Puigcerdà

▶ Xavier Albalat dirigia l'atenció primària i la residència des de l'any 2016

M.S. PUIGCERDÀ

■ Puigcerdà i la Cerdanya han perdut un dels seus activistes empresarials i socials. El que ha estat gerent de la Fundació Hospital de Puigcerdà des de l'any 2016, Xavier Albalat, ha mort sobtadament aquest dilluns a conseqüència d'un aneurisma que va tenir diumenge a la nit.

Albalat, de 60 anys, ocupava el càrrec de director gerent de la Fundació Hospital de Puigcerdà, la qual gestiona l'atenció primària i la residència sociosanitària. Des del mes de març passat també ostentava el càrrec de president del Clúster d'Empresaris de Cerdanya, que treballa per potenciar la vall com a destí turístic i empresarial especialitzat en diversos àmbits com ara la salut.

Segons van explicar ahir els responsables de la fundació, des de l'any 2000 també era consultor nacional i internacional del Consorci de Salut i Social de Catalunya, expert en gestió de pacients i en plans funcionals sociosanitaris i residencials per a la tercera edat.

Xavier Albalat

Abans d'arribar a Puigcerdà havia ocupat, entre d'altres, els càrrecs de director de gestió de pacients a l'Hospital General de Catalunya i Clínica del Vallès i director gerent de l'Hospital Sociosanitari Caixa Catalunya de la Vall d'Hebron. El fins ara gerent de la fundació també era expert en el desenvolupament de projectes sociosanitaris a Llatinoamèrica, raó per la qual hi havia viatjat com a assessor.

Albalat, que era titulat en infermeria, va tenir un aneurisma diu-

menge a la nit. De l'hospital de Puigcerdà va ser traslladat al de Sant Pau de Barcelona, on va ser intervingut quirúrgicament en una operació llarga que finalment no va superar.

L'alcalde de Puigcerdà i president de la fundació, Albert Piñeira, ha lamentat la pèrdua d'Albalat «es tracta d'una notícia trista per si mateixa i pel que té d'inesperada i sobtada, és una pèrdua molt sentida per la fundació, on ha fet una bona tasca». Piñeira ha remarcat que «ha estat una persona que s'ha involucrat molt en la fundació, hi ha dedicat moltes hores». La fundació i l'alcalde de Puigcerdà han emès un comunicat oficial de condol lamentant la pèrdua del seu director gerent.

Xavier Albalat va agafar el relleu com a gerent de la Fundació Hospital de Puigcerdà de Jordi Valls, el qual el va agafar del també traspassat Jordi Boix. En aquest sentit, Piñeira ha lamentat les dues pèrdues personals que ha viscut l'entitat en els últims anys.

ARXIU PARTICULAR

ARXIU PARTICULAR

Una conferència del cicle «Parlem d'Història» de la Seu d'Urgell

La Seu recorda l'orfenat que el segle XIX hi va haver a la ciutat

REDACCIÓ LA SEU D'URGELL

■ L'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell ha programat per avui, 9 de maig, una nova sessió del cicle «Parlem d'Història», que en aquesta ocasió se centrarà en un vessant de l'inici del segle XIX a la Seu. La xerrada, a càrrec de Carmen Xammar Alonso, porta per títol «Infants abandonats, un bisbe i dos reis. La Seu d'Urgell vers el 1800».

Segons ha explicat l'Institut d'Estudis, en la xerrada s'exposarà el problema dels nens orfes

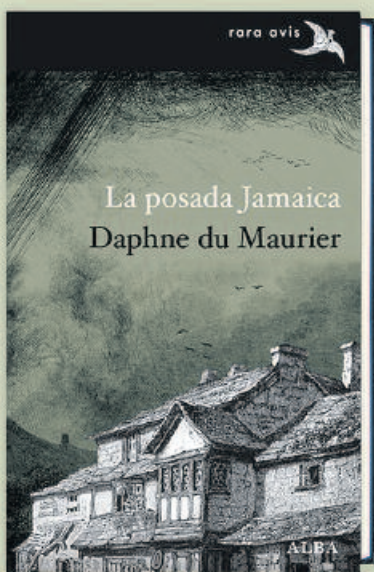
abandonats en aquesta època, així com les iniciatives que les autoritats de la monarquia i el bisbat van protagonitzar per solucionar la problemàtica. La ponent també farà especial incidència en la construcció d'un orfenat al Pati del Palau de la Seu, que va ocupar un edifici que encara es conserva a la capital alt-urgellenca.

La xerrada es farà a les 8 del vespre a l'Espai Ermengol-Museu de la Ciutat, situat al carrer Major. L'entrada és lliure i gratuïta. El cicle es reprendrà dissabte.

¡Cuánto sabe Daphne du Maurier: sobre el misterio de la personalidad, sobre cómo el terror y la belleza, lo monstruoso y lo familiar, pueden ser inextricables!

Parul Sehgal,
editor de New York Times Book Review

Nuevas traducciones de Concha Cardeñoso Sáenz de Miera

ALBA
albaeditorial.es

ERC

Una de les edicions anteriors de la jornada de neteja popular d'ERC

ERC de l'Alt Urgell convoca una netejada al pantà d'Oliana

▶ La formació se suma a la campanya internacional de neteja d'espais naturals i urbans d'Europa

REDACCIÓ PRULLANS

■ La federació comarcal Esquerra Republicana de Catalunya de l'Alt Urgell ha anunciat la seva participació un any més en la campanya europea per a la reducció de residus «Let's Clean Up Europe». La formació repeteix la iniciativa estrenada l'any 2015 a la Seu amb una actuació que en aquesta edició es marca com a objectiu la neteja del pantà d'Oliana, aquesta vegada al municipi de Coll de Nargó. L'any passat es va

iniciar al municipi de Peramola, a la zona de la Penella, i és previst que l'any vinent es continuï en una zona del pantà pertanyent al municipi de Fígols i Alinyà.

La jornada, que es farà dissabte, 12 de maig, al passeig de la Riba del Pantà, a Coll de Nargó, és oberta a tothom. Els responsables del partit han recomanat als participants portar guants de treball, gorra i protecció solar. El lloc de trobada per iniciar l'activitat és a Cal Toà-Fonda del llac, al quilòmetre 156 de la carretera C-14, a 2/4 de 10 del matí.

En finalitzar, es farà un dinar popular per als participants per al qual cal inscriure's, fins demà, 10 de maig, a l'adreça electrònica alturgell@esquerra.cat.

Pirineus

Meteorologia

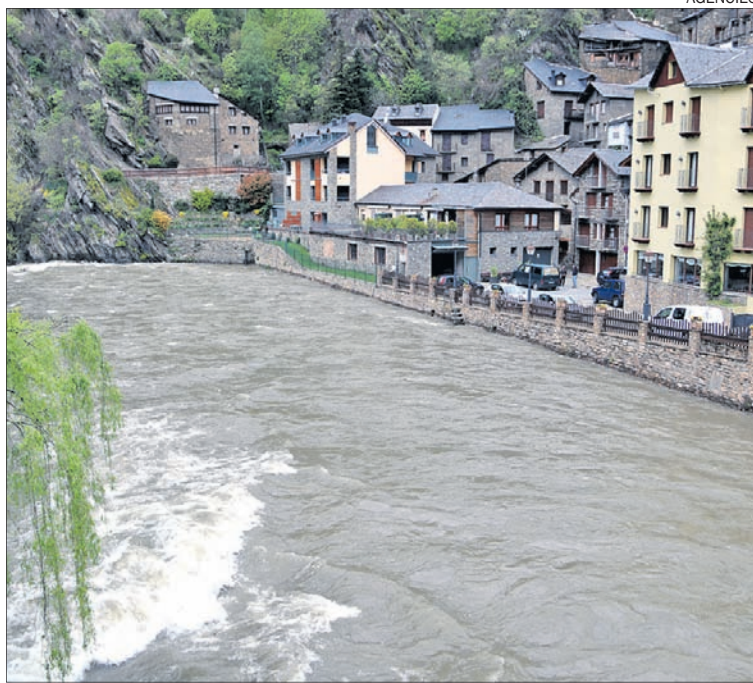
Les darreres pluges i el desgel fan incrementar els cabals dels rius

Protecció Civil va activar en fase de prealerta el Pla Inuncat per la crescuda del Garona

Agències
LA GUINGUETA D'ÀNEU

Les pluges de les darreres hores, sumades al desgel de la neu habitual en aquesta època de l'any, han fet augmentar considerablement el cabal dels rius del Pirineu. En aquest sentit, Protecció Civil va activar en fase de prealerta el Pla Inuncat per la crescuda del Garona, que a les cinc de la matinada ha arribat a baixar amb un cabal de més de 98 m³/s al seu pas per Bossòst (la Vall d'Aran).

Aquest volum d'aigua representa més del doble del que es va registrar dilluns, segons les dades de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE). A banda, el Noguera Pallaresa al seu pas pel nucli d'Escaló, a la Guingueta d'Àneu (el Pallars Sobirà), tenia ahir al matí un cabal de més de 82 m³/s, gairebé quatre vegades més que 24 hores abans. Tant en aquest municipi com en el d'Esterri d'Àneu, la crescuda del riu per sobre de la seva llera ha afectat algunes finques properes, sense causar, però, mals majors. En aquesta mateixa zona, també s'està desembassant aigua del pantà de la Torrasa, que té obertes quatre de les seves cinc comportes.

El riu Noguera Pallaresa al pas per Llavorsí.

El volum d'aigua que hi va haver ahir doblava el que es va registrar dilluns

Protecció Civil de la Generalitat de Catalunya, que ha activat la prealerta del Pla especial d'emergències Inuncat per l'augment de 84 m³/s en el cabal del

Garona, ha recomanat extremar les precaucions a l'entorn de la llera dels rius. Per la seva banda, el síndic d'Aran, Carlos Barrera, es va afegir a aquesta crida i va afegir: "En aquests moments cal estar atents, no hi ha motius per preocupar-se però demanem a la gent que eviti les activitats al voltant dels rius".

Per previsió, els agents de Medi Ambient d'Aran, acompanyats pel síndic, han controlat

els punts més conflictius del riu Garona i altres rius de la Vall d'Aran, com el barranc de Vedreda, a la Val de Toran.

A les comarques de l'Alt Urgell i la Cerdanya, el creixement dels cabals ha estat menor en comparació amb la zona del Pirineu més occidental. Així, el Segre al seu pas per la Seu va registrar ahir al matí un cabal de 54 m³/s, mentre que dilluns baixava amb un volum de 37 m³/s.

Pel que fa a la situació dels pantans, el de Borén, a l'Alt Àneu (el Pallars Sobirà), està deixant passar 53 m³/s d'aigua i el de la Torrasa, 55. Aigües avall del riu Noguera Pallaresa, Talarn (el Pallars Jussà) està desembassant 140 m³/s.

D'altra banda, el de Tavascan, al municipi de Lladorre (el Pallars Sobirà), n'està alliberant 20 m³/s, segons les dades facilitades aquest dimarts per Endesa, que té previst continuar desembassant aquests pantans en els propers dies en previsió que es pugui acumular més aigua procedent del desgel, ja que, segons han explicat fonts de la companyia, les precipitacions de les darreres hores estan accelerant aquest procés.

Teatre

La comèdia futurista 'Immortal', a la Seu d'Urgell

Redacció
LA SEU D'URGELL

L'actor i cantant català Bruno Oro escenificarà divendres, 11 de maig, a la Sala Sant Domènec de la Seu d'Urgell, la seva comèdia dramàtica futurista *Immortal* (22 hores). A *Immortal*, l'actor es desdobra en multitud de personatges que gaudeixen, pateixen o s'enfronten a la immortalitat. Un viatge pels clars obscur d'una vida interminable. La comèdia i tragèdia d'una existència infinita. L'obra planteja a l'espectador què faria si hagués d'aguantar el seu sogre fins a la fi dels temps o què faria si hagués de treballar en aquella feina que no li agrada 200 anys més o què faria quan els seus propis fills ja siguin besavis, entre altres qüestions vitals.

Immortal és el primer solo teatral de Bruno Oro acompanyat pels dos millors creadors teatrals de ciència-ficció: Marc Angelet i Alejo Levis. Les entrades ja es poden adquirir anticipadament a Turisme Seu per 12 euros. A taquilla, tindran un cost de 15 euros.

La Seu d'Urgell

La Guia d'Estiu proposa 45 activitats per a nens i joves

Redacció
LA SEU D'URGELL

Els nens i joves de la Seu d'Urgell i comarca podran trobar a la Guia d'Estiu 2018 un total de 45 activitats: 21 de lleure i 24 d'esportives, natura, dansa i aigua. Les propostes s'adrecen a infants de 3 a 12 anys, així com a joves a partir dels 12. La guia recull totes les activitats de lleure i esportives que organitzen tant els ajuntaments com associacions, entitats esportives i empreses de l'Alt Urgell. Concre-

tament, a la Seu s'hi faran un total de 31 activitats: 15 activitats de lleure i 16 d'esportives. Pel que fa a comarca, hi ha programades un total de 14 activitats, 6 de lleure i 8 d'esportives. El conseller comarcal de Joventut, Ricard Pérez, i la regidora de Joventut de l'Ajuntament, Sílvia Iscla, remarquen que "per a aquest estiu, a la Guia, els nens i joves hi trobaran un ampli llistat d'activitats lúdiques. Esperem que gaudeixin de l'estiu i que l'oferta d'activitats els animi a

sortir de casa". Com a novetat d'enguany, hi destaca el taller de llengua de signes, adreçat a infants i adolescents de 8 a 16 anys, que tindrà lloc la darrera setmana del mes de juny a l'Oficina Jove de l'Alt Urgell. Aquesta activitat anirà a càrrec de Fesoca (Federació de Persones Sordes de Catalunya), i s'impartirà a través del joc i de diferents dinàmiques perquè puguin aprendre la llengua de signes catalana i alhora divertir-se. De nou, es preveu que més de 2.000 infants

La Guia d'Estiu recull totes les activitats de lleure i esportives.

i joves gaudeixin d'algunes de les activitats d'estiu que es mostren en aquesta guia. A més, més de 150 joves treballaran en alguna

de les activitats que s'inclouen a la guia, la majoria dels quals han fet el curs de monitor i director de lleure.

TASTAR I COMPRAR

L'Alt Urgell se suma a la tercera edició de Benvinguts a Pagès

Hi prendran part una vintena d'explotacions agràries, allotjaments i restaurants

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL
@PeriodicAND

Una vintena d'explotacions agràries, restaurants i allotjaments de l'Alt Urgell participaran enguany en la tercera edició del programa Benvinguts a Pagès, que tindrà lloc el 9 i 10 de juny. La iniciativa té com a objectiu que els visitants puguin conèixer, tastar i comprar els productes en origen. A Catalunya prendran part en la proposta uns 900 productors.

Els pagesos i ramaders oferiran una jornada de portes obertes, totalment gratuïta, amb tastos de productes i amb la possibilitat de comprar allò que produeixen. Els allotjaments tindran ofertes especials de cap de setmana, mentre que els restaurants faran un menú especial, amb aliments de proximitat. També diverses entitats i col·lectius organitzaran activitats relacionades amb la descoberta del territori i els seus productes.

A l'Alt Urgell ja s'han apuntat al programa quatre explotacions agràries (Cal Serni, Ecofranch, Granja Argestes i La Reula), cinc

restaurants (El Racó de Cal Serni, Espai de Tast Mas d'Eroles, Hotel-Restaurant Can Boix de Peramola, Restaurant Font del Genil i el Restaurant Guimar) i 10 allotjaments (Allotjament Rural Can Serni, Cal Pastisser de Taús, Cal Ponsa d'Arfa, Cal Rossa Taús, Cal Serveró, Cal Sodhi, Camping la Ribera Salada, Castell d'Ogern, El Racó de Cal Maró i l'Hotel-Restaurant Can Boix de Peramola). També hi ha programades quatre activitats complementàries: una visita a l'Expo-TRAC El Museu del tractor i del pagès, les sortides Menjant amb voltors i Els reis dels prats, un taller de sabó artesà i visita a l'obrador, i una visita a l'obrador i degustació d'embotits artesans a la Xarcuteria Pagès.

El nucli fort del Benvinguts a pagès són les visites guiades i gratuïtes que es podran fer a les explotacions agràries i ramaderes. No cal reservar amb antelació -tot i que es recomana fer-ho si es tracta de grups molt nombrosos. La majoria de granges començaran una visita cada hora i, després del recorregut, oferiran un petit tast amb els productes que cultivin o elaborin. A més, algunes tindran una zona de venda. ≡

►► L'allotjament rural Cal Serni..

LA INICIATIVA

Resultat de l'esforç de l'administració catalana i el territori

►► Benvinguts a Pagès és el resultat de l'esforç de l'administració catalana, però també del territori, «que s'ha abocat de nou en la participació i preparació de la iniciativa». Prop de 900 ofertes diferents, entre explotacions, restaurants, allotjaments i activitats complementàries dibuixen un treball conjunt i transversal dels departaments d'Agricultura, Pesca i Alimentació i d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya i de la Fundació Alícia, amb la col·laboració dels Consells Comarcals, Consorcis i Oficines de Turisme, així com nombroses entitats i associacions del sector.

►► Benvinguts a Pagès vol ser «una aposta decidida pel producte de proximitat, per posar en valor el món rural, pel turisme d'interior i pel potencial de la gastronomia catalana; una oportunitat per veure on es produeix, es cria o es cultiva allò que mengem».

►► A través del web www.benvingutsapages.cat es pot consultar la informació, horaris, localització i coordenades de totes les cases de pagès que oferiran visites gratuïtes. El mateix web reuneix tots els establiments turístics i restaurants que s'han afegit.

A blusa azul, 1927. Adriano de Sousa Lopes © MNAC-MC 1266.58. DGPC/ADF. Fotografia: Carlos Monteiro

1850 - 1960
Art a Portugal

DEL 8 DE MARÇ AL 25 DE MAIG DEL 2018

ORGANITZA:
MUSEU DEL TABAC
ANTIGA FÀBRICA REIG
ANDORRA

MUSEU NACIONAL
DE ARTE CONTEMPORÂNEA
DO CHIADO

PATROCINA:
Fundació
Julià Reig

ENTRADA GRATUÏTA

HORARIS

De dimarts a divendres: 9 h a 18.30 h
Dissabte: 10 h a 20 h
Diumenge: 10 h a 14.30 h

MUSEU DEL TABAC · ANTIGA FÀBRICA REIG

C/Doctor Palau, 17 · AD600 Sant Julià de Lòria
Principat d'Andorra
Tel. +376 741 545 · info@museudeltabac.com
www.museudeltabac.com

ESPORTS | pàg. 24

El Lleida paga l'entrada a Sabadell als socis i als aficionats si aquests es desplacen amb autobús diumenge

GUIA | pàg. 31

La vall Fosca busca conèixer la identitat de 150 veïns del segle passat amb les fotos inèdites cedides per un particular

DIMECRES 9
DE MAIG DEL 2018

Número 13.034 · Any XXXVII
1,30 €

www.segre.com

Quaranta municipis que sumen gairebé set mil veïns no tenen cap comerç

Sota mínims || La Segarra i la Noguera, comarques amb més pobles desatesos

Solucions || Els veïns s'organitzen per anar a altres punts i la venda ambulant

Més de quaranta municipis dels 231 de Lleida, amb gairebé 7.000 veïns, no disposen de cap botiga de queviures, segons dades del departament d'Empresa. La Noguera i la Segarra són les comarques més afectades. Per pal·liar aquesta carència, els habitants es desplacen a altres poblacions amb transport "a la carta", però també comerciants ambulants van periòdicament a aquests pobles.

Cal Canosa, a Concabella, va tancar fa anys encara que els amos conserven la botiga com un museu.

ÉS NOTÍCIA | 3

L'Hospital de la Seu no cobrarà als acompanyants per deixar reclinar els seients

Mesura polèmica que va instaurar fa set anys

El Sant Hospital de la Seu d'Urgell substituirà les butaques de totes les habitacions de la planta d'hospitalització. Aquest canvi afavorirà els acompanyants dels pacients ingressats, que fins ara es veien obligats a pagar cinc euros per nit o dia per poder reclinar aquests seients. Aquest sistema es va instaurar fa set anys i des d'aleshores ha estat motiu de queixes.

COMARQUES | 10

Quatre detinguts a Alpicat per una baralla que va acabar amb trets

La baralla s'hauria originat en una perruqueria després que tres homes hi entressin exigint diners a un altre individu que va treure una pistola.

COMARQUES | 11

"El burca és contrari a l'islam"

Al·legat contra la violència de gènere de la iraniana Nobel de la Pau Shirin Ebadi al ser investida 'honoris causa' a la UdL

LLEIDA | 6

El xòfer de la C-12 va morir per les ferides que es va fer

Es va causar un tall mortal al coll després de l'accident, que es va cobrar dos vides més

COMARQUES | 13

idealista

com a casa,
enlloc

Liceu **20**

Aran demana prohibir activitats a la Garona si el cabal puja a 80 m³

Mollerussa prepara fins a cinquanta activitats per a la festa major

p. 12

p. 14

SANITAT GESTIÓ

L'Hospital de la Seu no cobrarà per reclinar les butaques dels acompanyants set anys després

La mesura es va implantar el 2011 i el patronat del centre va negociar quedar-se entre un 10 i un 20% de la recaptació en plena crisi || Ara comprarà trenta butaques per 30.000 euros i seran d'ús gratuït

C. SANS

LA SEU D'URGELL | La Fundació Sant Hospital de la Seu d'Urgell ha anunciat que substituirà les butaques de totes les habitacions de la planta d'hospitalització. Aquest canvi beneficiarà els acompanyants dels pacients ingressats al centre hospitalari de l'Alt Urgell, que fins ara havien de pagar 5 euros per nit o dia per poder reclinar aquests seients per descansar. Fonts hospitalàries van assenyalar que el centre adquirirà trenta butaques noves, una per a cada un dels vint-i-sis llits d'hospitalització d'aguts i quatre més per a situacions de necessitat. La substitució suposarà una inver-

JUSTIFICACIÓ

Responsables del centre van defensar que el sistema va permetre adquirir noves butaques sense cost

Les butaques són a les habitacions i s'ha de pagar 5 euros si es volen reclinar per descansar.

sió de 30.000 euros que el centre sanitari sufragarà amb fons propis i implicarà un canvi en el model de gestió del sistema d'utilització d'aquests seients. Convé recordar que l'hospital comarcal, centre de referència per a una població d'uns 22.000 veïns, va substituir les butaques a finals de l'any 2011 i va instaurar el model de pagament que encara funciona actualment i que ha estat objecte de crítiques al llarg d'aquests prop de set anys. Són butaques que

s'estiren com una llitera però previ pagament de 5 euros, import amb què el centre entrega al pacient una targeta que permet desbloquejar la butaca perquè aquesta es pugui reclinar. Durant un període inicial, els diners íntegres anaven a parar al subministrador de les butaques, que les va deixar en dipòsit al centre mèdic, encara que posteriorment el patronat de la fundació va negociar amb la firma poder quedar-se entre un 10 i un 20 per cent dels in-

gressos que generés el sistema. Aquests ingressos extres anuals, que el centre ha declinat detallar, es destinen a la millora de les instal·lacions. En el moment del canvi, ja fa més de sis anys, els responsables de l'hospital van justificar que aquest sistema els va permetre canviar les butaques antigues sense cap mena cost. També van insistir que les butaques són per a l'ús, totalment gratuït, dels pacients durant el dia perquè puguin estar més còmodes.

"L'hospital està recuperant la capacitat financera"

■ La Fundació Sant Hospital de la Seu porta a terme des de fa anys un esforç financer per recuperar l'estabilitat pressupostària després d'anys de pèrdues. A falta de dades del tancament del 2017, l'actual gerent, Francesc Guerra, va destacar que "anem per bon camí i estem en un punt d'equilibri". L'alcalde de la Seu i president del patronat, Albert Batalla, va recordar en aquest sentit que el 2016 "va ser el tercer any consecutiu de tancament amb equilibri pressupostari". El primer any sense dèficit va ser el 2014.

LES CLAUS

Funcionament. El sistema de butaques de pagament es va implantar a la Seu el 2011 i va generar controvèrsia a l'hospital, ja que era una mesura inèdita fins aleshores. Actualment, el centre comprarà trenta butaques reclinables gratuïtes per a l'usuari.

Sistemes de pagament. Al marge de l'Hospital de la Seu, en altres hospitals concertats de Catalunya com els de Berga, Campdevàrol, Vic o Granollers utilitzen el mateix model que el de la Seu fins ara, que és públic i és necessari pagar per poder reclinar les butaques dels acompanyants de les habitacions.

PROJECTES INICIATIVES

El programa 'Volando voy' ja grava a Penelles

PENELLES | La productora de televisió responsable del programa *Volando voy* de Jesús Calleja ja és a Penelles per gravar un nou episodi de l'espai. Durant aquesta setmana, l'equip durà a terme diferents visites en aquesta localitat de la Noguera i també en altres punts de la comarca, com el Montsec, Àger, el congost de Mont-rebei o el Centre d'Observació de l'Univers (COU). La productora grava un programa aprofitant la popularitat del

GarGar Festival, que va tenir lloc el cap de setmana passat, i s'ha compromès a rehabilitar l'antic cine de la població, tancat des de l'any 2004. Aquesta iniciativa respon a una contribució activa, sostenible i voluntària cap a la localitat de la productora televisiva, que portarà a terme les obres per un bé comú per al municipi. El cap de setmana es presentarà el projecte als veïns i veïnes del municipi de Penelles.

MUNICIPIS SERVEIS

Almacelles estrena 17 noves places de la residència de gent gran i centre de dia

ALMACELLES | La residència per a gent gran i centre de dia d'Almacelles ha estrenat aquesta setmana les disset noves places per a nous usuaris, de les quals onze són places de resident i sis d'aquestes per al centre de dia. Amb aquestes seran seixanta-nou les places que ofereix aquest centre públic, gestionat pel consistori. Aquest equipament ha passat de tenir quaranta usuaris quan s'ubicava en un antic immo-

ble, a cinquanta-tres quan es va traslladar al centre actual el 2015, ara ampliat. L'increment d'usuaris comporta noves contractacions de persones. En aquest sentit, el consistori ha contractat quatre especialistes de geriatría i un infermer que se sumaran a la plantilla actual, que és de trenta-cinc persones, en diferents jornades, a què s'ha de sumar les contractacions puntuals per substituir baixes, complementar reduccions,

excedències o vacances. Des del canvi d'ubicació, el consistori ha invertit 4,5 milions en la millora d'aquest centre.

L'alcalde, Josep Ibarz, va apuntar que el projecte encara preveu una nova fase fins a arribar a les noranta places entre residència i centre de dia. Ibarz va destacar que la densitat elevada de gent gran al municipi va fer que el consistori apostés per ampliar el centre i oferir un servei més ampli.

AIGÜES CRESCUDES DELS RIUS

Aran demana prohibir activitats a la Garona quan assoleixi els 80 m³

La pluja i el desglaç provoquen de nou l'avinguda de la Pallaresa a Esterri d'Àneu i la Guingueta negant finques || Pas alternatiu a la Bonaigua per despreniments

E. FARNELL

LLEIDA | Els alcaldes d'Aran van acordar ahir demanar a la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) la creació d'un protocol excepcional per prohibir activitats a la Garona quan aquesta abasti els 80 metres cúbics d'aigua per segon. El síndic, Carlos Barrera, va explicar que precisament ahir, quan el cabal de riu superava els 95 metres cúbics es va poder veure tres persones navegant en caiac pel riu al seu pas per Bossòst, "una cosa totalment arriscada", va dir. Van acordar reclamar a l'organisme de la conca les inversions pendents de defensa després de la riuada del 2013 als pobles de Les, Bossòst i Vielha. En el cas de Bossòst, després de la pluja de dilluns i dimarts, que es va sumar al desglaç, es va desbordar ahir el barranc de la Margalida i va tallar el Camín Reiau, en direcció a Les. Els punts crítics en aquest municipi se centren en un mur de contenció a la zona de Camon i en el tram sud del riu en aquesta població s'ha aixecat el llit a conseqüència de la sedimentació. El Conselh demanarà a la CHE que revisi els diferents punts de l'eix de la Garona en el qual es produeix aquesta sedimentació. Protecció Civil va activar la prealerta Inuncat per l'avinguda de la Garona, el cabal de la qual va pujar ahir per sobre dels 98 metres cúbics al seu pas per Bossòst. Un volum que suposa tres vegades més que el cabal registrat dilluns, que va ser de 33 metres cúbics. Així mateix, la pluja de la matinada passada al Pirineu es va sumar al desglaç i va provocar el desbordament de la Pallaresa al seu pas per Esterri d'Àneu i Escaló inundant finques pròximes al riu.

El riu Garona al seu pas per Vielha, que ahir va registrar un cabal de més de 80 metres cúbics.

A Llavorsí es va registrar un cabal de 150 metres cúbics, segons l'alcalde, Josep Vidal. L'alcalde d'Esterri, Ramon Villuendas, va assegurar que l'aigua havia negat finques pròximes al riu encara que sense causar afectació. Va assenyalar que la gran quantitat d'aigua ha fet pujar el nivell freàtic, "que és el que ha causat més danys en el centre inundant algun garatge". va dir. Per una altra banda, la pluja de la matinada de dilluns també va provocar un despreniment de fang i pedres al port de la Bonaigua (C-28), al barranc de l'Hostal de l'Andreuet, a Alt Àneu, que va obligar a donar pas alternatiu durant unes hores mentre es netejava la via.

Finques negades a Esterri al desbordar-se de la Pallaresa.

MUNICIPIS URBANISME

Nova plaça 1 d'octubre a Ribera d'Urgellet

C. SANS

RIBERA D'URGELLET | L'ajuntament de Ribera d'Urgellet va aprovar en el ple del 30 d'abril batejar un parc públic d'Adrall com a *plaça de l'1 d'octubre*. La proposta, segons va explicar l'edil Bernat Fernández va sorgir fa alguns mesos d'un grup de veïns. Es tracta d'un espai d'esbarjo molt utilitzat per veïns i que disposa de zona infantil amb gronxadors i bancs. Segons Fernández, la plaça no havia estat mai ba-

tejada amb cap nom i era coneguda popularment com el parc, per la qual cosa la proposta "ens va semblar perfecta per poder regularitzar la situació i per això la vam portar al ple on va quedar aprovada".

L'ajuntament col·locarà el cartell amb el nou nom i abans que arribi l'estiu hi ha previst un acte públic amb un berenar popular per tal de poder donar a conèixer aquesta decisió a tots els veïns.

El parc públic que serà batejat com a 'plaça 1 d'octubre'.

JOVENTUT

Fins a 45 activitats a l'Alt Urgell per a aquest estiu

LA SEU | Els joves de l'Alt Urgell podran trobar a la *Guia d'Estiu 2018* un total de 45 activitats. La guia recull totes les iniciatives de lleure i esportives que organitzen tant ajuntaments com associacions, entitats esportives i empreses de la comarca. A la Seu es portaran a terme 31 d'aquestes activitats. Aquest any, per primera vegada s'organitzarà un taller de llengua de signes.

MUNICIPIS

Promoció per al turisme de Lleida en blogs francesos

LLEIDA | El Patronat de Turisme de la Diputació promou els atractius de Lleida en blogs de viatges de França amb l'organització d'un viatge per a Gregory Rohart, un bloguer francès. Aquesta iniciativa s'ha portat a terme amb la col·laboració del Centre de Promoció Turística de Catalunya a França i Rohart visitarà la Segarra, la Noguera i el Sobirà.

JORNADES

Projecte per millorar la gestió dels purins

LLEIDA | Les principals cooperatives ramaderes catalanes participen avui en un projecte d'innovació per aconseguir una fertilització de la terra més precisa, basada en la millora de la gestió dels purins amb l'ús de tecnologia específica en l'aplicació de les dejeccions en els cultius. Aquesta iniciativa es presentarà en unes jornades a la Fuliola.

INICIATIVES

La Seu crea un nou reglament de participació veïnal

LA SEU | La Seu va començar ahir el procés per disposar d'un nou reglament de participació, a través de la nova comissió de transparència i participació. Ahir va tenir lloc la primera reunió amb els veïns perquè poguessin aportar les seues idees. La setmana que ve l'ajuntament enviarà un qüestionari a les famílies per elaborar el reglament.

Més de quaranta municipis de Lleida, que sumen 6.800 veïns, no tenen cap botiga de queviures o establiment comercial, segons dades de la conselleria d'Empresa. La Noguera i la Segarra són les comarques més desateses. Moltes d'aquestes localitats pateixen les conseqüències de la despoblació i han perdut sobre un 18% dels veïns.

COMERÇ BALANÇ

Més de quaranta pobles de Lleida amb gairebé 7.000 veïns no tenen cap botiga

La Noguera i la Segarra, les més afectades, i els residents s'organitzen per comprar

X. RODRÍGUEZ / M. MOLINA

LLEIDA | Més de quaranta municipis de Lleida, que sumen almenys 6.800 veïns, no tenen botiga de queviures ni establiments comercials, segons dades de la conselleria d'Empresa. La Noguera, la Segarra i el Solsonès són les comarques amb més localitats sense comerços, mentre que al Segrià, el Pla d'Urgell i l'Alta Ribagorça tots els municipis tenen més d'un establiment.

Les xifres són similars a les de fa una dècada, encara que aquestes localitats segueixen patint les conseqüències de la despoblació rural. Per exemple, Cava, Estaràs, Esterri de Cardós, Fullea, Guixers, Omells de na Gaia i Tiurana (que consta al llistat de la conselleria) van perdre un 18 per cent dels veïns entre el 2008 i el 2017.

Aquesta situació provoca que

EXEMPLES

A Bellmunt cada dia arriba el forner des de Castellserà i a Canejan els veïns es desplacen en taxi a Bossòst

els habitants d'aquests municipis hagin d'enginyar-se-les per poder fer la compra. A Bellmunt d'Urgell, cada dia arriba el forner des de Castellserà i els medicaments des de Penelles, mentre que a Canejan el Conselh General ofereix un servei de taxi a la demanda els dimecres perquè els veïns puguin anar a Bossòst o a Les a comprar.

A l'Alt Urgell, el conductor del transport a la demanda del consell de vegades porta petites compres dels establiments de la Seu d'Urgell als veïns de pobles com Tuixent o Estamariu. Alguns d'aquests quaranta municipis fa molts anys que no compten amb una botiga, com és el cas de Riner o Lladorre, encara que en aquest últim sí que hi ha un establiment turístic. El mateix passa a Tàrrès, on el Sindicat disposa d'un espai d'agrobotiga, que també està orientat als turistes.

Fa uns quants mesos Florejacs va perdre el restaurant i fa unes setmanes també el forn. Era l'últim que es mantenia obert en aquest municipi. A Concabella (Plans de Sió) va tancar fa dos anys l'últim i centenari comerç, l'Estanc de Cal Canosa, que ac-

Joan Roca a l'última botiga que queda a Sedó, al municipi de Torrefeta i Florejacs.

Un sol comerç per als tretze pobles de Torrefeta i Florejacs

■ Ca la Montserrat de Sedó, un negoci familiar regentat per Montserrat Alavedra i Joan Roca, és l'únic comerç dels tretze pobles de Torrefeta i Florejacs. L'establiment té carnisseria i productes de tot tipus. L'habitatge està situat a la planta superior i en moltes ocasions els veïns truquen directament a la casa. Joan va explicar ahir que el comerç no té gaire moviment i "s'ha de tenir paciència i fer moltes hores", però va reconèixer que en poblacions petites amb una mitjana d'edat elevada la botiga és un servei molt important. Antigament, però, a Sedó hi havia fins a tres botigues.

EL DETALL

Les prestatgeries de la botiga tancada de Fígols.

L'últim establiment de Fígols va tancar fa quinze anys

■ L'única botiga que hi havia a Fígols i Alinyà era a Fígols i va tancar les portes ara fa quinze anys. El comerç va aguantar obert fins que la propietària, Carmen Serradell, va fer els 89 anys. Aleshores, amb prou feines venia una mica de fruita i llaunes de conserves. El poble està

a escassos dos quilòmetres d'Organyà i els veïns es desplaçaven a comprar a aquesta localitat. Serradell, ara amb 104 anys, se'n va anar a viure al Solsonès amb els fills, però l'interior del local de la botiga, a la plaça Major, conserva les prestatgeries originals, informa C. Sans.

DADES

6.800
VEÏNS

Almenys 6.800 veïns de les comarques de Lleida viuen en una localitat que no disposa de cap establiment comercial.

Generalitat

■ Fonts de la conselleria d'Empresa van assegurar que aquest fenomen es registra en localitats petites que pateixen les conseqüències de la despoblació. La Generalitat treballa perquè cada municipi tingui, almenys, un comerç.

tualment la família manté com a museu particular. No obstant, hi ha municipis que van recuperar el comerç local i l'han tornat a perdre, com és el cas de Bausen. El 2008 va obrir la Tauerna Era Pajareta i a la primera planta els propietaris van crear una petita botiga i van tornar a disposar d'un establiment de queviures després de quinze anys.

Per la seua part, l'alcalde de Bausen, Veronique Fontan, va explicar ahir que el servei de bar continua obert, encara

que la botiga va tancar fa temps perquè "no era rendible".

Així mateix, als Alamús fa prop de set anys van tornar a tenir una botiga de queviures, Queviures Carme, després d'haver-ne estat vuit sense un comerç. L'alcalde, Celestí Panavera, va reconèixer que "mantenir un establiment en un poble petit és complicat".

Disminució d'habitants

Fonts de la conselleria d'Empresa van assegurar que aquest fenomen es registra generalment en pobles petits que han anat perdut població i els comerços tanquen perquè l'activitat es concentra en municipis més grans i a les capitals de comarca. Malgrat tot, treballen perquè cada localitat tingui almenys un comerç.

MENYS VEÏNS

Set de les localitats afectades van perdre entre el 2008 i el 2017 gairebé un 20% de la població

MUSEUS

LLEIDA

TURÓ DE LA SEU VELLA. 973 230 653. www.turoseuvella.cat.

MUSEU DE LLEIDA DIOCESÀ I COMARCAL. Sant Crist, 1. 973 283 075.

DIPÒSIT DEL PLA DE L'AIGUA. Múrcia, 10. 973 211 992.

MUSEU DE L'AIGUA. Av. Miquel Batllori, s/n. 973 211 992.

MUSEU DE L'AUTOMOCIÓ RODA RODA. Santa Cecília, 22. 973 212 635.

MUSEU D'ART JAUME MORERA. Major, 31. 973 700 419.

MUSEU D'ART MORERA. Exposicions temporals. Av. Blondel, 42. 973 700 419.

MUSEU HISTÒRIC MUNICIPAL. Pl. Paeria, 1. 973 700 394.

CENTRE D'ART LA PANERA. Pl. de la Panera, 2. 973 262 185 / 973 700 399.

CASTELL DELS TEMPLERS. Turó de Gardeny, s/n. 973 700 319.

COMARQUES

AGRAMUNT. Fundació Espai Guinovart. Pl. del Mercat s/n. 973 390 904.

AGRAMUNT. Casa Museu de Poesia Visual Lo Pardal. Pl. del Pare Gras, 5. 973 390 718 / 973 391 089.

ALMACELLES. Museu d'Arquitectura i Urbanisme Josep Mas Dordal. Pitàgores, 2. 973 742 001.

ARTESA DE LLEIDA. Museu Local Arqueològic. Castell, 3. 973 167 162.

ARTESA DE SEGRE. Museu del Montsec. Carnisseries, 5. 973 400 013.

BALAGUER. Museu de la Noguera. Pl. Comtes d'Urgell, 5. 973 445 194.

BASSELLA. Museu de la Moto. Ctra. C-14, km 134. 973 462 731.

LES BORGES BLANQUES. Parc Temàtic de l'Olí. n-240 km 71. 973 140 018.

CASTELLDANS. Museu de l'Oli i del Món Rural. Empit, 9. 973 120 002.

LA CENTRAL DE CAPDELLA. Museu Hidroelèctric de Capdella. Carrer Únic s/n. 973 663 001.

CERVERA. Museu Comarcal de Cervera. Major, 115. 973 533 917.

COLL DE NARGÓ. Museu dels Raiers. Carrer del roser s/n. 973 383048/636 417678

COLL DE NARGÓ. Museu dels Dinosauris sala límit k-t. Carrer de la Unió, 10. 973 383048/636 417678

ESTERRI D'ÀNEU. Ecomuseu de les Valls d'Àneu. Camp, 20-24. 973 626 436.

GERRI DE LA SAL. Museu de Gerri. Pl. Àngel Esteve, s/n. 973 662 040.

GÓSOL. Museu Picasso. Pl. Major, 1. 973 370 035.

GUISSONA. Museu Eduard Camps. Pl. Vell-Plà, 1. 973 551 414.

ISONA. Museu de la Conca Dellà. Museu, 7. 973 665 062.

LINYOLA. Museu Pedrós. Salmerón, 11. 973 575 084.

LLESSUI. Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua. Escoles de Llessui s/n. 973 621 798.

MOLLERUSSA. Espai Cultural dels Canals d'Urgell. Av. Jaume I, baixos. 973 603 997.

MOLLERUSSA. Museu dels Vestits de Paper. Ferrer i Busquets, 90-92. 973 606 210.

EL PONT DE CLAVEROL. Museu dels Raiers. Únic, s/n. 973 681 493.

PONTS. Museu Francesc Boncompte. Av. Catalunya, 11. 973 460 085.

PUJALT. Museu de les Papallones de Catalunya. 973 620 743.

SALÀS DE PALLARS. CIAC. Botigues-museu. De les Escoles, 2. 973 676 266 / 973 676 003.

LA SEU D'URGELL. Museu Diocesà d'Urgell. Pl. del Deganat, s/n. 973 353 242.

SOLSONA. Museu Diocesà i Comarcal. Pl. Palau I. 973 482 101.

TÀRREGA. Museu Comarcal de l'Urgell. Major, 11. 973 312 960.

EL TARRÒS. Centre d'Interpretació President Lluís Companys. C-53, s/n. 973 570 233.

TREMP. Museu Comarcal de Ciències Naturals. Passeig del Vall, 13. 973 653 470.

TUIXÉN. Museu de les Trementinaires. Pl. Serra del Cadí, s/n. 973 370 030.

VIELHA. Museu dera Val d'Aran. Major, 26. 973 641 815.

CASTELLS

Informació i reserves al telèfon: 973 402 045. www.castellsdelleida.com

CASTELL DE MONTSONÍS (Noguera).

CASTELL DE MONTCLAR (Urgell).

CASTELL DE FLOREJACS (Segarra).

CASTELL DE LES PALLARGUES (Segarra).

CASTELL DE MUR (Pallars Jussà).

CASTELL DE VICFRED (Segarra).

CASTELL D'ARBECA (Garrigues).

AVUI RECOMANEM

La tronada i el pregó obren a Lleida les Festes de Maig

17.00

LLEIDA. LA LLOTJA, PL. PAERIA I ALTRES ENCLAVAMENTS URBANS.

El mag Xema i el *Monòlegs i Magiolecs* estrena la festa major de Lleida, seguit d'un ball amb l'orquestra Quartz. A les 18.30, la plaça de la Paeria viurà la tradicional tronada, sortida i cercavila del pregó, que amb aquest, formen l'obertura oficial del programa festiu, que es tancarà diumenge que ve. Després, la mateixa plaça serà l'escenari de la ballada de sardanes, amb la cobla municipal de Lleida i a les 21.00, la plaça Blas Infante acull el concert de joves músics locals.

La pl. de la Paeria esclata en festes amb la cercavila.

EXPOSICIONS I GALERIES

MUSEU D'ARQUITECTURA I URBANISME. ALMACELLES. C/ PITÀGORES, 2.

Retrospectiva de Manuel Moli. Reuneix 27 peces del pintor, un expressionista oníric amb cert component polític. Fins al 31 de maig.

FUNDACIÓ SORIGUÉ. LLEIDA. ALCALDE PUJOL, 2 BIS.

Óscar Muñoz: des/materializaciones. Explora la fixació de la imatge en un suport, la fugacitat del temps i memòria. Fins al 17 de juny.

MUSEU DE LA NOGUERA. BALAGUER. PL. DEL MUSEU.

Els primers trets de Francesc Boix. Imatges de la vida al Front del Segre durant l'estada del fotògraf a la zona. Fins al 24 de juny.

ESPAI GUINOVART. AGRAMUNT. PL. DEL MERCAT S/N.

À table. Josep Guinovart. Reuneix algunes peces representatives de la relació de l'artista amb la iconografia alimentària. Fins al 24 de juny.

UDL. RECTORAT. LLEIDA. PL. VÍCTOR SIURANA.

Una veu rebel. Commemora el centenari del naixement de l'escriptor de la Segarra Manuel de Pedrolo. Fins al 26 de juny.

FUNDACIÓ VALLPALOU. LLEIDA. ROGER DE LLÚRIA, 2.

D'això, no me'n sé estar. Exposició de Vall Palou, comissariada per Glòria Bosch i textos del poeta Jaume Pont. Fins al 2 de juliol.

CAIXAFORUM. LLEIDA. AV. BLONDEL, 3.

Ramon Pichot. D'Els Quatre Gats a La Maison Rose. Mostra d'una col·lecció de 65 obres d'un dels artistes més destacats del modernisme català, d'entre els segles XIX i XX. Fins al 22 de juliol.

ESPAI GUINOVART. AGRAMUNT. PL. DEL MERCAT.

No serà veritat. Col·lectiva. Processos creatius. Fins al 9 setembre.

Exposició 'Cantarelles d'estiu, 50 anys' a l'Espai Orfeo.

JORNADES

10.00

LLEIDA. TURÓ DE LA SEU VELLA.

Dia d'Europa

Lleida celebra el Dia d'Europa al Turó de la Seu Vella amb la participació d'estudiants de diversos centres, entorn de l'Any Europeu del Patrimoni Cultural. A les 12.00, el centre de la Palma acull una xarrada sobre el Servei Voluntari Europeu.

FORMACIÓ

10.00

SORT. PALLARS SOBIRÀ. OF. TURISME.

Jornada d'Oferta Turística

El Patronat Provincial de Turisme organitza una jornada de formació a Sort, que abordarà les maneres més eficaces de posicionar la seua oferta de turisme actiu i de naturalesa al mercat britànic. Comptarà amb turoperadors, promotors del sector i experts, en una sessió que durarà tot el matí.

10.15

LLEIDA. AULA MAGNA FAC. CC. SALUT. UDL.

Dolor inexplicable

El neuròleg i divulgador Arturo Goicoechea pronunciarà la conferència *El dolor inexplicable. Noves propals per a un vell problema*, a la inauguració de la primera Jornada de Promoció de la Salut de la UdL. Després, al llarg del dia se succeiran les ponències i els tallers sobre diversos temes i a la tarda sortiran a practicar la marxa nòrdica.

12.00

TÀRREGA. CENTRE D'ENTITATS.

Noves tecnologies

Presentació dels cursos de *Noves Tecnologies Gotic - Estiu'18*, que es portaran a terme aquest estiu a Tàrraga, per tal d'atansar les possibilitats que ofereix el món 2.0 a totes les franges de la població de la capital de l'Urgell.

SORTIDES

15.00

LLEIDA. SEU VELLA. ENTRADA LLIURE.

Tarda dels lectors

Com cada dimecres, la Seu Vella ofereix entrada gratuïta a la tarda a aquelles persones que s'assequin a llegir un llibre al claustre.

EXPOSICIONS

19.00

LLEIDA. MUSEU DE LLEIDA. S. CRIST, 1.

'Agramuntophitecus'

Amb motiu del desè aniversari de la mort de l'artista Josep Guinovart, el Museu de Lleida estrena l'exposició *Agramuntophitecus. Guinovart, matèria i litúrgia*, organitzada amb l'Espai Guinovart d'Agramunt. Fins al 22 de juliol, la mostra proposa un diàleg entre l'obra de Guinovart i objectes de les col·leccions del Museu de Lleida, que van des de la prehistòria fins a la modernitat: naturalesa, matèria, compromís social i polític, religió, abstracció i d'altres.

POESIA

19.00

LLEIDA. BIBLIOTECA PÚBLICA. R. ARAGÓ, 10.

M. Àngels Anglada

La filòloga i escriptora Roser Guasch pronunciarà la conferència *El pretext poètic del cor en la poesia de M. Àngels Anglada*, a la Biblioteca.

CONFERÈNCIES

19.30

LA SEU D'URGELL. BIBLIOTECA S. AGUSTÍ.

Txernòbil, 32 anys després

Txernòbil, 32 anys després. Què va passar? Què en queda ara? és la conferència en la qual el professor Francesc Mir i el fotògraf Jorge Franganillo intentaran explicar què queda ara de la central, si és perillosa i si viu algú a la ciutat més propera, Prypiat. Aquest acte forma part del programa paral·lel a l'exposició *Txernòbil: la ciutat del silenci* de Jorge Franganillo, que pot visitar-se fins diumenge que ve.

20.00

LA SEU D'URGELL. ESPAI ARMENGOL.

'Parlem d'Història'

Segona cita del cicle *Parlem d'Història* en què la investigadora Carmen Xam-mar dissertarà sobre *Infants abandonats, un bisbe i dos reis. La Seu d'Urgell vers el 1800*.

MÚSICA

20.30

LLEIDA. AUDITORI E. GRANADOS. 23/30 €

Jorge Drexler, a Lleida

El músic i cantant uruguaià Jorge Drexler presenta el seu últim disc, *Salvavidas de hielo*, del qual la crítica ha dit que és un disc brillant, que aporta llum i canvia l'atmosfera allà on sona. Drexler va guanyar l'Oscar a la Millor Cançó Original amb *Al otro lado del río* el 2004.

21.00

LLEIDA. TEATRE DE LA LLOTJA. 18/30/36 €

'Pagliacci' i 'Cavalleria...'

Doble sessió d'òpera, a càrrec d'Amics de l'Òpera de Sabadell. *Pagliacci* és una peça que es basa en un fet real que desencadena un tràgic desenllaç d'un conflicte sexual; i *Cavalleria Rusticana*, ambientada a la Sicília de finals del segle XIX, té com a protagonistes un noi que torna del servei militar i després de saber que la seua estimada s'ha casat amb un altre durant la seua absència, viurà un romanç amb la jove Santuzza.

Envieu els actes d'agenda a: cercle@segre.com.
Més informació a **SEGRE.com**